

INFORMACJA

Dotycząca stosowania komunalnych osadów ściekowych w rolnictwie.

Przekazuję do wykorzystania informacje dotyczące komunalnych osadów ściekowych i jednocześnie przypominam o obowiązkach wytwórców komunalnych osadów ściekowych wynikających z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn.zm.) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 137, poz. 92)

Zapisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn.zm.) obowiązujące od dnia 23 stycznia 2013 r. wprowadzają (art.96 ust. 8) obowiązek informowania przez wytwórcę komunalnych osadów ściekowych wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o zamiarze przekazania osadów władającemu powierzchnią ziemi, na której osady mają być stosowane, na co najmniej 7 dni przed ich przekazaniem, w przypadku stosowania komunalnych osadów ściekowych w następujących celach:

- *w rolnictwie rozumianym jako uprawa wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz,*
- *do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu,*
- *do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz.*

Przedmiotowe powiadomienia muszą być kierowane do WIOŚ w Płocku w formie pisemnej i powinny zawierać:

- *informacje wskazujące władającego powierzchnią ziemi,*
- *numery ewidencyjne działek, na których komunalne osady ściekowe mają być stosowane.*

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Płocku przekazuje te informacje do właściwego terenowo, ze względu na miejsce wykorzystania osadów Wójta Gminy. Celem omawianej procedury jest zwiększenie nadzoru nad prawidłowością rolniczego wykorzystania komunalnych osadów ściekowych oraz ograniczenie ewentualnych nielegalnych zdarzeń związanych z wykorzystaniem komunalnych osadów ściekowych.

interwencje dotyczące komunalnych osadów ściekowych w pierwszej kolejności należy bezpośrednio zgłaszać do Wójta Gminy zgodnie z art.379 ust.1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013, poz. 1232 z późn. zm.) organ ten również sprawuje kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym jego właściwością oraz posiada uprawnienia do przeprowadzania kontroli.

Jeżeli w wyniku kontroli organ ten stwierdzi naruszenie przez kontrolowany podmiot przepisów o ochronie środowiska lub występuje uzasadnienie, że takie naruszenie mogło nastąpić wówczas Wójt występuje do Wojewódzkiego Inspektora ochrony Środowiska o podjęcie odpowiednich działań, przekazując dokumentację sprawy.

Zasady gospodarowania komunalnymi osadami ściekowymi w Polsce regulują, przede wszystkim, następujące przepisy prawa:

1. **ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn.zm.),**
2. **rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 137, poz. 924).**

Poprzez komunalne osady ściekowe rozumie się, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn.zm.) pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do ścieków komunalnych. Ustawowe określenie ścieków, ścieków bytowych, ścieków komunalnych, ścieków przemysłowych znajduje się w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2012, poz. 145 z późn.zm.). Do innych ścieków o składzie zbliżonym do ścieków komunalnych zaliczyć można ścieki pochodzące z sektorów określonych w zał. Nr 4 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. z 2006 Nr 137, poz. 984 z późn.zm.).

Zapis art. 3 ust. 1 pkt 28 ustawy o odpadach definiuje stosowanie komunalnych osadów ściekowych jako rozprowadzanie na powierzchni ziemi lub wprowadzanie do gleby.

Poniżej przedstawiono ogólne warunki stosowania komunalnych osadów ściekowych, obowiązki wytwórcy komunalnych osadów ściekowych, a także obowiązki władającego powierzchnią ziemi, na której stosowane są komunalne osady ściekowe.

W Dziale VII - Szczególne zasady gospodarowania niektórymi rodzajami odpadów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.), art. 96 Rozdział 4 – Komunalne osady ściekowe określa ogólne warunki stosowania komunalnych osadów ściekowych.

Komunalne osady ściekowe mogą być poddawane procesowi odzysku polegającym na stosowaniu:

- *w rolnictwie rozumianym jako uprawa wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz,*
- *do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu,*
- *do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz,*
- *do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne,*
- *przy dostosowaniu gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.*

Komunalne osady ściekowe mogą być stosowane jeżeli są ustabilizowane oraz przygotowane odpowiednio do celu i sposobu ich stosowania, w szczególności przez poddanie ich obróbce biologicznej, chemicznej, termicznej lub innemu procesowi, który obniża podatność komunalnego osadu ściekowego na zagniwanie i eliminuje zagrożenie dla środowiska lub zdrowia ludzi. Wskazane jest takie przygotowanie osadu ściekowego, aby był on jak najmniej uciążliwy zapachowo, zwłaszcza jeżeli jest stosowany w okresie letnim oraz w pobliżu siedlisk ludzkich i centrów turystycznych.

Dodatkowo, wprowadzanie komunalnych osadów ściekowych do gleby nie może spowodować przekroczenia standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi, nawet przy długotrwałym stosowaniu (Dz.U. Nr 165 poz. 1359). Dotyczy to głównie wartości dopuszczalnych dla metali ciężkich w grupie B tj. gruntów zaliczonych do użytków rolnych z wyłączeniem gruntów pod stawami, gruntów leśnych, zadrzewionych i nieużytków.

Ponadto wprowadzanie komunalnych osadów ściekowych do gleby nie może powodować przekroczenia w niej dopuszczalnych wartości metali ciężkich (Cr, Pb, Cd, Hg, Ni, Zn, Cu) określonych w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz.U. z 2010 r. Nr 137 poz. 924).

Szczegółowe warunki, jakie muszą być spełnione przy rolniczym wykorzystaniu komunalnych osadów ściekowych, dawki stosowanych osadów komunalnych, zakres, częstotliwość i metody referencyjne badań komunalnych osadów ściekowych i gruntów, na których osady te mają być stosowane określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz.U. z 2010 r. Nr 137, poz. 924).

Zgodnie z art. 96 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach zakazuje się stosowania komunalnych osadów ściekowych:

- na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody,
- na terenach ochrony pośredniej stref ochronnych ujęć wody, w przypadku ich ustanowienia w akcie prawa miejscowego wydanym na podstawie art. 58 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2012 r. poz. 145,951 i 1513),
- w pasie gruntu o szerokości 50 m bezpośrednio przylegającego do brzegów jezior i cieków,
- na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz na terenach czasowo podtopionych i bagiennych,
- na terenach czasowo zamarzniętych i pokrytych śniegiem,
- na gruntach o dużej przepuszczalności, stanowiących w szczególności piaski luźne i słabogliniaste oraz piaski gliniaste lekkie, jeżeli poziom wód gruntowych znajduje się na głębokości mniejszej niż 1,5 m poniżej powierzchni gruntu,
- na gruntach rolnych o spadku przekraczającym 10%,
- na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w przypadku ich ustanowienia w akcie prawa miejscowego wydanym na podstawie art. 60 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne,
- na terenach objętych pozostałymi formami ochrony przyrody nie wymienionymi w pkt 1, jeżeli osady ściekowe zostały wytworzone poza tymi terenami,
- na terenach położonych w odległości mniejszej niż 100 m od ujęcia wody, domu mieszkalnego lub zakładu produkcji żywności,
- na gruntach, na których rosną rośliny sadownicze i warzywa, z wyjątkiem drzew owocowych,
- na gruntach przeznaczonych pod uprawę roślin jagodowych i warzyw, których części jadalne bezpośrednio stykają się z ziemią i są spożywane w stanie surowym - w ciągu 18 miesięcy poprzedzających zbiory i w czasie zbiorów,
- na gruntach wykorzystywanych na pastwiska i łąki,
- na gruntach wykorzystywanych do upraw pod osłonami.

Obowiązki wytwórcy komunalnych osadów ściekowych wynikające z ustawy o odpadach:

1. Odpowiada za ich prawidłowe stosowanie w następujących celach:

- w rolnictwie rozumianym jako uprawa wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz,
 - do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu,
 - do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz.
2. Wylącznie wytwórca komunalnych osadów ściekowych może je przekazywać do stosowania władającemu powierzchnią ziemi.
 3. Przed stosowaniem poddaje badaniom, w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz.U. z 2010 r. Nr 137, poz. 924), zarówno komunalne osady ściekowe jak i grunty, na których mają one być stosowane oraz pokrywa koszty badań.
 4. Przekazuje wraz z osadami władającemu powierzchnią ziemi, na której mają być one zastosowane wyniki badań wraz z informacją o dawkach tego osadu, które mogą być stosowane na poszczególnych gruntach.
 5. W przypadku stosowania komunalnych osadów ściekowych w celach, o których mowa w pkt. 1 ma obowiązek informowania wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o zamiarze przekazania osadów władającemu powierzchnią ziemi, na której osady mają być stosowane, na co najmniej 7 dni przed ich przekazaniem.
 6. Prowadzi jakościowo-ilościową ewidencję komunalnych osadów ściekowych oraz składa do dnia 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce wytwarzania odpadów roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami.

Obowiązki władającego powierzchnią ziemi, na której stosowane są komunalne osady ściekowe wynikające z ustawy o odpadach:

1. Ma obowiązek przechowywania wyników badań i informacji, o dawkach tego osadu, które można stosować na poszczególnych gruntach przez okres 5 lat od dnia zastosowania komunalnych osadów ściekowych.
2. Prowadzi uproszczoną ewidencję odpadów z zastosowaniem karty przekazania odpadów.
3. Jeżeli komunalne osady ściekowe są stosowane w celach:
 - w rolnictwie rozumianym jako uprawa wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz,
 - do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu,
 - do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz,

to wówczas władający powierzchnią ziemi, na której osady mają być zastosowane jest zwolniony z obowiązku uzyskania zezwolenia na przetwarzanie odpadów lub obowiązku wpisu do rejestru.

Niezależnie od powyższego ustawa o odpadach zakazuje stosowania komunalnych osadów ściekowych poza obszarem województwa, na którym zostały wytworzone oraz zakazuje przywozu na obszar województwa komunalnych osadów ściekowych, wytworzonych poza obszarem tego województwa, do stosowania.

Sankcje karne za nieprawidłowe postępowanie z komunalnymi osadami ściekowymi określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U z 2013 r. poz. 21 z późn.zm.):

- art. 172 ust. 1 i ust. 2 – kto wbrew przepisowi art. 20 ust. 3, poza obszarem województwa, na którym zostały wytworzone stosuje komunalne osady ściekowe oraz wbrew przepisowi art. 20 ust. 4 przywozi na obszar województwa komunalne osady ściekowe wytworzone poza obszarem tego województwa do stosowania podlega karze aresztu albo grzywny,
- art. 184 ust. 1 i ust. 2 - kto nie będąc wytwórcą komunalnych osadów ściekowych, przekazuje do stosowania władającemu powierzchnią ziemi komunalne osady ściekowe oraz kto wbrew przepisowi art. 96 ust.8, nie powiadamia wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o zamiarze przekazania komunalnych osadów ściekowych władającemu powierzchnią ziemi, na której te osady mają być stosowane podlega karze aresztu albo grzywny,
- art. 185 ust.1 i ust.2 - kto niezgodnie z warunkami określonymi w art.96 ust.4 lub wbrew zakazom, o których mowa w art.96 ust.5 lub 12, stosuje komunalne osady ściekowe, oraz kto przed stosowaniem, nie poddaje badaniom komunalnych osadów ściekowych oraz gruntów, na których osady te mają być stosowane albo nie przekazuje wraz z komunalnymi osadami ściekowymi informacji o dawkach osadów oraz wyników badań , podlega karze aresztu albo grzywny.
- art. 186 – kto będąc władającym powierzchnią ziemi, wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 96 ust. 10 nie przechowuje wyników badań lub informacji, o których mowa w art. 96 ust. 6 i 7, podlega karze aresztu albo grzywny.

WÓJ GMINY

Franciszek Grzegorz Miśtowski

